

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET
Komisija za državno ureditev

Številka: 210-01/15-2/
Ljubljana, 26. avgust 2015

EPA 605-VII

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) sprejela naslednje

M n e n j e

k Predlogu resolucije o dolgoročnem razvojnem programu policije do leta 2025

Komisija za državno ureditev (v nadaljevanju: komisija) je na 57. seji 26. avgusta 2015 obravnavala Predlogu resolucije o dolgoročnem razvojnem programu policije do 2025 (v nadaljevanju: predlog resolucije), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: predlagatelj).

Komisija **se je seznanila** s poročilom.

Predlog resolucije je predstavil predstavnik MNZ. Gre za strateški dokument o razvoju slovenske policije, ki je nastajal več let. Njegova priprava temelji na Zakonu o organiziranosti in delu policije. Policija je del enotnega nacionalnega varnostnega sistema RS in je pristojna za izvajanje notranje varnosti, pri čemer sodeluje z drugimi nacionalno varnostnimi organi RS, z osebami javnega in zasebnega prava, nevladnimi organizacijami in z mednarodnimi organizacijami. S sprejemom dokumenta na Vladi in v Državnem zboru bo začrtana smer razvoja policije, ki se v zadnjem obdobju srečuje s kadrovskimi, finančnimi in materialnimi težavami. Predlog resolucije želi začrtati bolj optimističen pogled v prihodnost. V letošnjem letu je policija sicer dobila nekaj dodatnih finančnih sredstev za blažitev materialno-finančnih težav.

Policija se v preteklih 20-ih letih soočala z velikimi organizacijskimi in vsebinskimi spremembami, od vstopa Slovenije v schengensko območje, do ustanovitve NPU-ja in izvajanja projekta LIBRE. Tudi v prihodnje policijo čakajo novi izzivi kot so npr. trenutno veliki migracijski tokovi in druge geostrateške spremembe v svetu, ki tudi Slovenijo ne bodo obšle. Predlog resolucije temelji na ocenah varnostnih tveganj, v njej so določeni ključni cilji, ki se jih želi doseči ter načini in metode kako do njih priti. Opredeljeni so časovni roki za uresničitev nalog, prav tako so opredeljeni finančni viri za uresničevanje nalog, postavljeni pa so tudi kazalniki za preverjanje uspešnosti. To ni statičen dokument, saj je vanj nemogoče zapisati vse, kar bo treba izvajati znotraj desetletnega časovnega obdobja. Dokument se bo po potrebi dopolnjeval, na njegovi podlagi pa bodo pripravljene tudi srednjeročni plani in letni načrti za delo policije. Pričakovanja družbe do policije so visoka, še posebej ob pojavu novih varnostnih groženj. V manjši meri jih policija lahko zadovolji s prilagoditvami in prerazporeditvami, v večini primerov pa bodo nujna nova razvojna vlaganja. Namen predloga resolucije je vzdrževanje in krepitev visoke ravni pravne in osebne varnosti ljudi in njihovega

premoženja, krepitev pravne države, okrepitev sodelovanja z lokalno skupnostjo, dekoncentracija policije in zagotavljanje mednarodnih obveznosti.

Komisija se je seznanila s predlogom resolucije in pohvalila njeno pripravo.

Komisija je podprla prizadevanja Ministrstva za notranje zadeve in policije za reševanje kadrovske in finančne situacije v policijskih vrstah, saj bo od reševanja teh vprašanj odvisno tudi izvajanje predloga resolucije. Brez dodatnih finančnih vložkov bodo naloge ostale nerealizirane. Člani komisije so opozorili, da bo zastavljene strateške cilje mogoče izpeljati le z dobrimi in motiviranimi kadri, zato se ne sme pozabiti na socialni položaj zaposlenih v policiji. Policisti opravljajo nevarno in odgovorno delo, zato je nujna ureditev ustreznega plačila za opravljeno delo. Predlog resolucije obsega 10-letno obdobje, vendar je treba premike na področju osebnih dohodkov doseči že prej, pri čemer so primerno nagrajeni policisti tudi bolj odporni na različne pritiske, ki so jim na delovnem mestu izpostavljeni. Predlagatelj je komisiji zagotovil, da se Ministrstvo za notranje zadeve trudi popraviti anomalije v plačnem sistemu policistov in da na to temo potekajo pogovori in usklajevanja z Ministrstvom za javno upravo. Policija je letos pridobila tudi nekaj dodatnih sredstev, ki bodo olajšala izvajanje rednih nalog.

Policisti so pri svojem delu izpostavljeni stresu in provokacijam (grožnje, hude nesreče, smrt kolegov), pri čemer potrebujejo psihološko in čustveno oporo, zato je komisijo zanimalo, ali je ustrezno poskrbljeno za psihično pomoč v primeru stresnih situacijah. Predlagatelj je članom komisije pojasnil, da Center za raziskovanje in socialne veščine ustrezno opravlja svoje naloge pri pomoči policistom za obvladovanje stresa in da je za to obliko pomoči v vrstah policistov dobro poskrbljeno. Vedno je mogoče narediti še več, vendar je tudi to povezano s kadrovskimi in finančnimi omejitvami, se pa Ministrstvo za notranje zadeve in vodstvo policije zavedajo, da se pritiski na policiste v zadnjih letih povečujejo in bodo temu posvetili še več pozornosti.

Komisija je opozorila, da je s slabimi plačami delno povezana tudi kadrovska problematika v policiji. Policisti takoj ob izpolnitvi pogojev odidejo v pokoj, saj stimulacije za podaljšanje delovnega razmerja ni, ker je zaradi nizkih plač razlika med plačo in pokojnino majhna. V primeru boljšega plačila bi vsaj nekateri policisti ostali v delovnem razmerju tudi po izpolnitvi pogojev za upokožitev. O tem je bilo govora tudi že pri obravnavi Poročila o delu policije 2014. V policiji bodo potrebne nove zaposlitve, vendar so nujna tudi prizadevanja za daljše delo že zaposlenih policistov, še posebej ob opozorilu predlagatelja, da na trgu dela novih ustreznih kadrov ni lahko pridobiti.

Komisija je med drugimi cilji iz predloga resolucije posebej izpostavila preventivno delovanje policistov in večjo prisotnost v lokalnem okolju. Člani komisije so angažiranje policistov na področju preventive pohvalili, saj kljub kadrovskim primanjkljajem in finančnim težavam še vedno uspešno preventivno delujejo na terenu. Javnost pa pričakuje, da v prihodnje teh akcij in projektov ne bo manj, ampak še več. Preventivne dejavnosti so najbolj odmevne v lokalnih okoljih, kar pa je v tesni povezavi z večjo prisotnostjo policistov v lokalnem okolju. Članom komisije se zdi nujno v naslednjih letih ponovno vzpostaviti večjo povezanost policistov z lokalnim okoljem in svojo prepoznavnost. Komisija se zaveda, da ni mogoče narediti hitrih sprememb, se pa strinja z zapisanimi cilji policije v tem segmentu. Zaupanje javnosti v policijo je še vedno visoko, prav tako njen ugled v očeh državljanov, vendar je treba za krepitev zaupanja delovati ves čas, najlažje pa so ti rezultati dosegljivi v lokalnih okoljih.

Člani komisije so spregovorili tudi o prometni varnosti v državi, ki se je v poletnih mesecih močno poslabšala. Zanimali so jih razlogi za tako veliko povečanje števila smrtnih žrtev in

poškodovanih v prometu. Predlog resolucije poudarja segment prometne varnosti na avtocestah in delovanje prometne policije. Člani komisije so menili, da bi morali kot družba še bolj poudariti, da želimo v prihodnosti doseči rezultat nič smrtnih žrtev na cestah in v tem smislu pripraviti ukrepe in preventivne aktivnosti, ki pa ne morejo sloneti zgolj na delu policije. Na seji komisije je bilo postavljeno tudi vprašanje, če bi nered na avtocestah lahko zmanjšali z vzpostavitvijo avtocestne policije. Predlagatelj je članom pojasnil, da popolne analize julijskih dogodkov na naših cestah še ni, prav gotovo je šlo za splet različnih okoliščin. Dejstvo je, da smo v enem mesecu izrazito poslabšali celoletno prometno varnost, kar mora biti znak za alarm vsem pristojnim službam v državi. Po mnenju predlagatelja bi prometna policija ob kadrovske okrepitvah ter boljši tehnični opremljenosti dobro opravila vse aktivnosti na slovenskih avtocestah in zato ni potrebe po ustanavljanju t. i. avtocestne policije. Za 2016 je predvideno, da bo policija dobila novo opremo, ki bo namenjena krepitvi varnosti na slovenskih cestah.

Komisija je spregovorila tudi o begunski problematiki. Člani so se strinjali, da se bomo s temi vprašanji srečevali tudi v prihodnje in da ne gre za enkrat dogodek. Predlog resolucije tem varnostnim vprašanjem posveča pozornost, ki pa jo bo treba vsakič znova preverjati in ocenjevati glede na geostrateške spremembe v svetu, kot je pojasnil tudi predlagatelj. Na komisiji je bilo izpostavljeno vprašanje, ali Vlada razmišlja, da bi, podobno kot Madžarska in Avstrija, kot pomoč policiji angažirali tudi slovensko vojsko. Predlagatelj je članom komisije pojasnil, da na mejah delujejo varnostne sile in pri nas je to policija. Angažiranje vojske je mogoče le v izrednih razmerah, kar pa ni slučaj v tem primeru. Policija situacijo spremlja in se tudi ustrezno pripravlja na morebitni povečan prihod beguncev na slovenske meje. Država se zaveda svojih nalog, ki jih mora opraviti na schengenski meji.

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Rajko Fajt.

Rajko Fajt, l.r.
predsednik